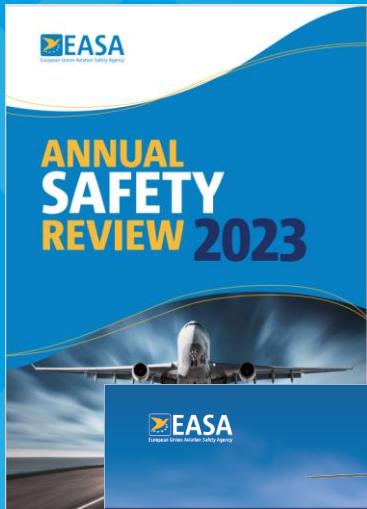

State Plan for Aviation Safety OPS CAT NCC SPAS 2024

Rev. 2
Pub. Jan 2024

OPS Analysforum

– Förbered, koordinator+sektionschef
– Leta faror i indata och gör initial riskbedömning
– Samverkan, resultat från andra delar av Transportstyrelsen

SE State Safety Plan – Riskregister Topp 7 2024											
EPAS Cross Ref	Hz ID#	Hazard or outcome	Risk	Category	Doktrinell	Riskbedömning efter diariet					
						Likhetstid (%)	Expon. (U%)	Initial Risk	Proaktiv Risk		
Top 7 List 2024											
EPAS 0.2.5 0.2.5.1 0.2.5.2 0.2.5.3 0.2.5.4 0.2.5.5 0.2.5.6	Hz-00000000000000000000000000000000	Teknologiskt disruptivt external factors	4	4	HR	2023-10-21	Möjlig "high level" grundorsak Vidareutveckling teknologiskt disruptivt external factors Vidareutveckla nationellt RCZ-system Vidareutveckla nationellt RCZ-system Vidareutveckla nationellt RCZ-system Vidareutveckla nationellt RCZ-system Vidareutveckla nationellt RCZ-system Vidareutveckla nationellt RCZ-system Vidareutveckla nationellt RCZ-system	4	0	10	Risk högt nivå
EPAS 0.2.5 0.2.5.1 0.2.5.2 0.2.5.3 0.2.5.4 0.2.5.5 0.2.5.6	Hz-00000000000000000000000000000000	EMC	0	1	HR	2023-10-21	EASA SIB 2022-02R2 MEL visar tydligt hur "Inoperative item" påverkar NAV/COM/SUR. OP/OC/ personal uppförjning och utbildning MEL visar tydligt hur "Inoperative item" påverkar NAV/COM/SUR. OP/OC/ personal uppförjning och utbildning	0	4	10	Risk medel nivå
EPAS 0.2.5 0.2.5.1 0.2.5.2 0.2.5.3 0.2.5.4 0.2.5.5 0.2.5.6	Hz-00000000000000000000000000000000	Användar tillstånd	0	0	HR	2023-10-21	EASA SIB 2022-02R2 MEL visar tydligt hur "Inoperative item" påverkar NAV/COM/SUR. OP/OC/ personal uppförjning och utbildning MEL visar tydligt hur "Inoperative item" påverkar NAV/COM/SUR. OP/OC/ personal uppförjning och utbildning	0	0	10	Risk medel nivå

**Technological disruptions
external factors**

Möjlig "high level" grundorsak

- Förväntas i tillsyn:
 - Dokumenterade åtgärder enligt SIB 2022-02R2
 - Kontroll på MEL Training Programme AMC1 ORO.GEN.110(e)
 - MEL visar tydligt hur "Inoperative item" påverkar NAV/COM/SUR.
 - OP/OC/ personal uppförjning och utbildning
- Systemfel EBF
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- Brist kontinuitet satellitnavigering

TS (CAA)

- EASA SIB 2022-02R2
- AOC införes: 2021-06-21, 2023-03-22, 2023-10-11
- Eurocontrol European GNSS Contingency/Revision Handbook for PBN Operations Rev 6
- EASA Conflict Zone Alerting System

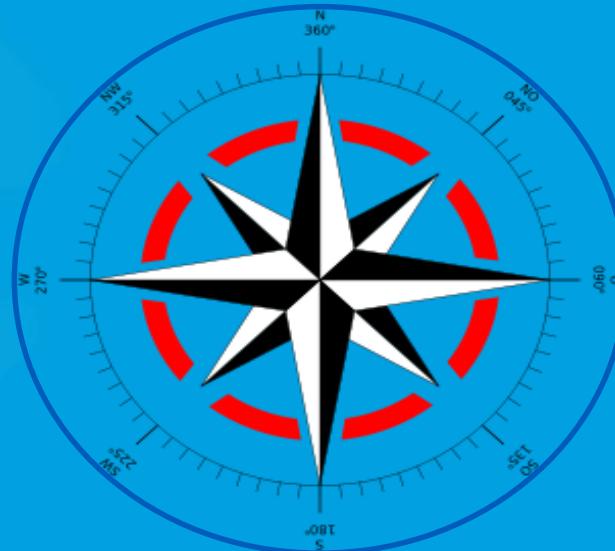
Transport Styrelsen

Struktur på dokument

- Bakgrund och mål - förväntningar på tillståndshavare
- Riskregister – Topprisker 2024
- EPAS och SPAS 2024 - Fokussidor & highlights
- Säkerhetspolitiskt läge
- EASA Standardisering
- Information kommande förordningar

Bakgrund och mål

Syftet med SPAS

- Att sammanfoga identifierade flygsäkerhetsfrågor på nationell- EU- och global nivå.
- Att呈现出 dessa flygsäkerhetsfrågor till Svenska tillståndshavare enligt EU gemensamma krav (EU) 2018/1139.
- Att respektive tillståndshavare tar omhand respektive flygsäkerhetsfråga inom sitt ledningssystem.

Förväntas av tillståndshavare

Att identifierade topprisker hanteras av AOC ledningssystem:

- Analys av de topprisker som detta SPAS presenterar
- Är topprisken relevant för er verksamhet? Är tillräckliga skyddsbarriärer på plats?
 - Er riskanalys ger ja/nej på dessa frågor.
- Om ni bedömer att tillräckliga skyddsbarriärer finns, ska detta kunna redovisas i er analys.
- Skapa åtgärder och följa upp.

SPAS

State Plan for Aviation Safety / Statlig plan för flygsäkerhet

- Kärnan beskrivs i vår gemensamma grundläggande förordning: Regulation (EU) 2018/1139 inledande punkt (13) och efterföljande artikel 8.

...shall identify in that plan the main safety risks affecting its national civil aviation safety system and shall set out the necessary actions to mitigate those risks..

SPAS

State Plan for Aviation Safety

- Based on the assessment of relevant safety information
- Identify the main safety risks
- Set out the necessary actions to mitigate those risks
- State Plan for Aviation Safety shall include the risks and actions identified in EPAS, when relevant.

Vår process för SPAS

- Bygger på standardprinciper för Safety Management.
- Standardmetodik från ICAO A19 med Doc 9859
 - *Identifera faror, flera källor*
 - *Omfatta EPAS*
 - *Riskregister inklusive riskbedömning och riskkontroller*
 - *SPI & SPT*
 - *Safety Review Board: Sätta upp mål, besluta åtgärder för att nå mål*
 - *Arbete i mellanliggande period - Skapa kultur*

En tydlig kedja

Minimera tunga dokument - gå på åtgärd

- EPAS
 - VOL I - Strategi
 - VOL II - Åtgärder
 - VOL III - Risker

Bygger i sin tur på GASP

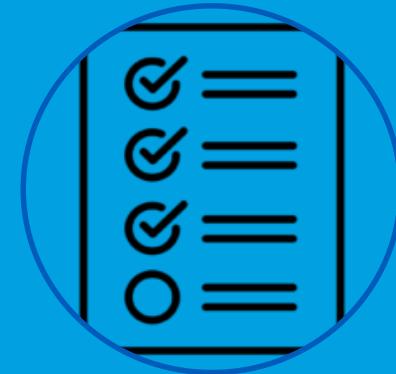
- EASA ASR
- EASA Standardisation
- Övriga källor

- SRB
- AGA/ANS
- AIR
- M.fl

SE SPAS OPS - Statlig plan för flygsäkerhet

Riskregister 2024

SE State Safety Plan – Riskregister Topp 7 2024

EPAS Cross Ref	Hz ID#	Hazard or outcome	Risk			Category	Statuskontroll	Effekt av vidtagen åtgärd	Riskbedömning efter åtgärd			TRANSPORT STYRELSEN	
			Likelihood (1-5)	Severity (1-5)	Initial Risk				Likelihood (1-5)	Severity (1-5)	Mitigated Risk		
EPAS VI: 3.1, 3.4. EPAS V2: 1.1, 11.1 MST.037	Hazard 18 EFB Hazard 22 RTC Hazard 23 5G Hazard 29 GPS Hazard 34 Sun	Technological disruptions external factors	4	4	16	Pro	2023-10-27	Säkerhets-rekommendationer, Vidareutvecklad tillsyn hur respektive område hanteras inom AOC. Flera info.insatser.	4	3	12	Bibehåll nivå	
EPAS VI: 3.3.1 EPAS V2: 3.1 6.1.1 MST.028, 037	Hazard 6	LOC	3	5	15	Re	2023-10-27	Effekt av förbättrade procedurer och utb. program. Tillsyn input M/B & Performance calc. Utfall SPI lågt.	3	4	12	Bibehåll nivå	
EPAS VI: 3.1 (HF) EPAS V2: 3.1.1.3 MST.024, MST.028	Hazard 5	Airborne Collision	3	5	15	Pro	2023-10-27	Informationsinsatser Uppföljning i tillsyn. SPI utfall indikerar proaktiv åtgärd. Tillsyn metod ADC uppföljning CZIB.	3	4	12	Bibehåll nivå	
EPAS VI: 3.1.3.1 EPAS V2: 3.1.1.2 MST.028	Hazard 9	Runway Collision	3	5	15	Re	2023-10-27	Ng, vidareutvecklad från Runway Incursion. Negativ indikation i nationell SPI. Sammantagen riskbild. Topp 2 EASA risk score	2	5	10	Ng 2024	
EPAS VI: 3.1.1.4 MST.028	Hazard 11	Controlled Flight into terrain - Terrain Conflict	3	5	15	Pro	2023-10-27	TEM koncept vid observerat förbättrat vid tillsyn. SE SPI låg. Fortsatt uppföljning i tillsyn Procedur vid QNH check samt Baro-VNAV procedur.	2	5	10	Bibehåll nivå	
EPAS VI: 3.3.1.1 EPAS V2: 3.1.1.2 MST.028	Hazard 8	Runway Excursions	4	3	12	Re	2023-10-27	Tillsyn och utfall GRF tung CAT positivt. Behövs fortsatt uppföljning GRF Biżżejt. Uppföljning GRF. Tillsyn vidareutvecklas för att säkra perf. calc och TEM procedur.	3	3	9	Från 12 till 9	
EPAS VI: 3.1.1.4, 3.1.1.7 EPAS V2: 1.1.2, 1.1.4, 1.1.3, 15.1.1 MST.002, 019, 026, 027, 034, 039, 042	Hazard 7	Effekterna av New Business Models (NBM) berör alla.	4	3	12	Pro	2023-10-27	Stabilisering tillsynsresultat ledningssystem. Uppföljning ORO.FTL och hur Psykosocialt ansvar hanteras av AOC.	3	3	9	Från 12 till 9	

SE State Safety Plan – Riskregister Emerging/Monitored issues 2024

Emerging issues / Monitored issued													
EPAS V1: 3.1.3.4 EPAS V2: 1.1.2,11.1.2	Hazard 18	Cyber Security	3	3	9	Proaktiv	2023-10-27	Informera-Utbilda. Implementera Nytt regelverk	3	3	9	Bibehåll nivå	
EPAS V2: 3.1.1.5 MST.028 MST.005	Hazard 10	Fire, Smoke and Fumes	3	4	12	Reaktiv internationellt, Proaktiv nationellt	2023-10-27	Topp 7 EASA risk score. Möjlig intial negativ trend. Uppföljning och information.	3	3	9	Från 6 till 9	
EPAS V2: 1.1.2 MST.028	Tbd	Unruly Passengers	4	2	8	Re/Pro	2023-10-27	Ny SAG initierad höst 2023. Samverkan flera parter.	4	2	8	Bibehåll nivå	
EPAS V1: 3.3.6.1 EPAS v2: 9.1 MST.028	Hazard 13	Ground Safety -Ground Collision -Ramp Safety	3	3	9	Re	2023-10-27	SPI nära målnivå. RNO Covid-19 återstår att säkra långsiktigt. Implementera ny förordning.	3	2	6	Från 9 till 6	
EPAS V2: 9.1, 11.1.2 MST.028	Hazard 12	Componentfailure Non Powerplant Design and Maintenance improvements	4	3	12	Re	2023-10-27	Övervakas, Stabil statistik. Uppföljning.	2	3	6	Bibehåll nivå	
EPAS V1: 3.1 EPAS V2: 1.1.2, 1.1.3 MST.0040	Kombinerad flera, för bedömning nästa steg	Risk Interdependencies: Climate - Personal Injury Climate - Wildlife Safety - Security	4	3	12	Pro	2023-10-27	Övervakas, ny.			Tbd	 Ny 2024	

EPAS och SPAS 2024

Topprisk Fokussidor

XXX Exempel topprisk

Möjliga "high level" grundorsaker

Denna del syftar till att verksamhetens säkerhetsledningssystem ska få exempel på bakomliggande brister och faror som kan bidra till topprisken.

I nästa steg kan verksamheten undersöka om respektive exempel, tillsammans med andra, är relevant för den egna verksamheten.

- Tillsyn, förväntas säkerställda skyddsbarriärer & SOP:**

- Detta moment presenterar relevanta regler och skyddsbarriärer som förväntas vid kommande tillsyn.
- Syftet är att tillståndshavaren själv ska kunna kontrollera implementering och effekt av dessa.

- Information:**

- Detta moment presenterar styrande och stödjande dokument för att skapa skyddsbarriärer mot topprisken.

- TS (CAA)**

- Detta moment presenterar Member State Actions som myndigheten hanterar, relaterat topprisken (MST.XXX)
- Presenterar övriga åtgärder

17

Syftet med dessa fokussidor

- Varje topprisk i summerad form.
- Skapa tydlighet för att kunna arbeta med åtgärder.
- Tillståndshavare tar omhand respektive flygsäkerhetsfråga inom sitt ledningssystem.

XXX
Exempel topprisk

Möjliga "high level" grundorsaker

Denna del syftar till att verksamhetens säkerhetsledningssystem ska få exempel på bakomliggande brister och faror som kan bidra till topprisken.

I nästa steg kan verksamheten undersöka om respektive exempel, tillsammans med andra, är relevant för den egna verksamheten.

- **Tillsyn, förväntas säkerställda skyddsbarriärer & SOP:**
 - Detta moment presenterar relevanta regler och skyddsbarriärer som förväntas vid kommande tillsyn.
 - Syftet är att tillståndshavaren själv ska kunna kontrollera implementering och effekt av dessa.
- **Information:**
 - Detta moment presenterar styrande och stödjande dokument för att skapa skyddsbarriärer mot topprisken.
- **TS (CAA)**
 - Detta moment presenterar Member State Actions som myndigheten hanterar, relaterat topprisken (MST.XXX)
 - Presenterar övriga åtgärder

XXX

Exempel topprisk

Möjliga “high level” grundorsaker

Denna del syftar till att verksamhetens säkerhetsledningssystem ska få exempel på bakomliggande brister och faror som kan bidra till topprisken.

I nästa steg kan verksamheten undersöka om respektive exempel, tillsammans med andra, är relevant för den egna verksamheten.

- **Tillsyn, förväntas säkerställda skyddsbarriärer & SOP:**

- *Detta moment presenterar relevanta regler och skyddsbarriärer som förväntas vid kommande tillsyn.*
- *Syftet är att tillståndshavaren själv ska kunna kontrollera implementering och effekt av dessa.*

- **Information:**

- *Detta moment presenterar styrande och stödjande dokument för att skapa skyddsbarriärer mot topprisken.*

- **TS (CAA)**

- *Detta moment presenterar Member State Actions som myndigheten hanterar, relaterat topprisken (MST.XXX)*
- *Presenterar övriga åtgärder*

1

Technological disruptions

external factors

Möjlig "high level" grundorsak

- Systemfel EFB
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- Brist kontinuitet satellitnavigering

Tillsyn:

- Förväntas 1: Att tillståndshavare har bedömt riskerna relaterat till avbrott i flygsäkerhetskritiska tekniska stödsystem.
- Förväntas 2: Att tillståndshavare identifierat skyddsbarriärer och/eller kontinuitetsprocedurer för de risker man bedömer relevanta för den egna verksamheten. Om en eller flera av dessa risker nedprioriterats ska det kunna motiveras.
- Förväntas 3: Att tillståndshavare skapat kunskap och kännedom hos sin personal för att kunna hantera och förstå fara orsakad av yttre faktor.

Information:

- Solstorm: [Space Weather Scales](#), [Met Office - Self Registration](#)
- 5G: EASA [SIB 2021-16R1](#)
- RTC: [EPAS RMT.0624](#), [Uppdaterad AIP AD 2.23 - 27 jan 2022](#)
- EGNOS: [AOC Infobrev 2021-06-21](#), [EGNOS Safety of Life Service](#)

• TS (CAA)

- TS-PTS samverkan
- Informera flygplatser
- Följa upp i tillsyn

Technological disruptions

external factors

Möjlig "high level" grundorsak

- Systemfel EFB
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- Brist kontinuitet satellitnavigering

-

Tillsyn:

- Förväntas EFB: Att tillståndshavare har bedömt riskerna relaterat till avbrott i delsystem EFB.
- Förväntas EFB: Att tillståndshavare skapat contingency plan för avbrott i verksamhetskritiska EFB-delsystem
- AOC påbörjat planering eller arbete för implementering av IS management system (ISMS) (EU) 2023/203, 2022/1645
- Information:

Adam Janofsky
November 3, 2022

Briefs Cybercrime
Industry

Cyber incident at Boeing subsidiary causes flight planning disruptions

Jeppesen, a wholly-owned Boeing subsidiary that provides navigation and flight planning tools, confirmed on Thursday that it is dealing with a cybersecurity incident that has caused some flight disruptions.

A red banner was added to the company's website on Wednesday, warning that the Colorado-based firm was experiencing "technical issues with some of our products, services and communication channels."

- <https://therecord.media/cyber-incident-at-boeing-subsidiary-causes-flight-planning-disruptions/>
- Presentation EU ISMS: [Cybersäkerhetsregler för luftfarten "Part-16"](#)

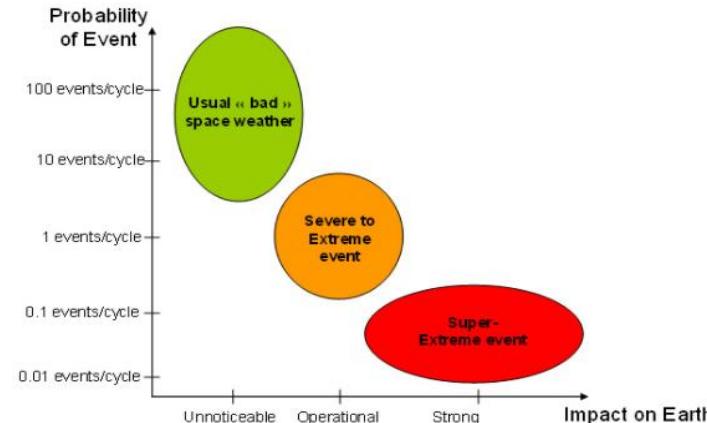
Technological disruptions external factors

- Möjlig "high level" grundorsak
- Systemfel EFB
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- Brist kontinuitet satellitnavigering

- Förväntas i tillsyn:
 - Hur följer AOC kontinuerligt prognoser från trovärdig källa, tex brittiska [Met Office](#)? (som i sin tur får data från amerikanska NOAA)
- Påverkan:
 - HF, Satellitbaserad kommunikation, CPDLC, ADS-C,
 - Direkt påverkan elektronisk utrustning ombord,
 - Satellitbaserad navigering inklusive SBAS, EGNOS,
 - Missvisande kompass under "peak" solstorm → Varningar
 - Påverkan infrastruktur på marken – mass diversion
 - VHF (line of sight) bedöms ej påverkas

Technological disruptions *external factors*

Möjlig “high level” grundorsak

- Systemfel EBF
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- Brist kontinuitet satellitnavigering

- Säkerhetsrekommendation publicerad
 - Att annonsering och kontroll ombord säkerställer att alla mobila enheter stänger av nätsverksanslutning i samband med start och landning. Ref: CAT.GEN.MPA.140
 - Passagerare ska informeras om att 5G kompatibel elektronisk utrustning som fraktas i bagage ska vara helt avstängd och skyddad från oavsiktlig aktivering.
 - Om viss HEMS/EMS ambulansflyg använder mobil kommunikation ska besättning säkerställa att denna använder 3G eller 4G kommunikation.
 - Besättningar ska informeras om: Möjliga störningar samt vikten av att dessa rapporteras enligt (EU) 376/2014. Vikten av att ATS informeras snarast efter eventuellt identifierad störning.

Ref: [AOC Infobrev 2021-04-13](#)

- Information:
 - [EASA SIB 2021-16R1](#) : Operations to aerodromes located in United States with potential risk of interference from 5G ground stations
 - [EASA SIB 2024-01](#): Use of Mobile Telephony on Aircraft.

Technological disruptions external factors

Möjlig "high level" grundorsak

- Systemfel EBF
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- **RTC/RAATS avbrott i funktion**
- Brist kontinuitet satellitnavigering

- [\(EU\) 2017/373](#)
 - Appendix 1 till Annex 6, se PDF sidan 805
 - AD 2.23 Additional information at the aerodrome:
 - 4. description of any relevant actions required by the airspace users following an emergency/abnormal situation and possible contingency measures by the ATS provider in case of disruptions, if applicable (in point AD 2.22 'Flight Procedures'); and
 - 5. description of the interdependencies of service availability or indication of aerodromes not suitable for diversion from the aerodrome (airspace users shall not plan an aerodrome as alternate when serviced by the same remote tower centre), if deemed applicable.
- Kombineras med:
 - [AIC A 02-2023](#) Färdplanering till flygplatser med (...) RTC
 - CAT.OP.MPA.182 Destination aerodromes
 - instrument approach operations

Technological disruptions external factors

Möjlig "high level" grundorsak

- Systemfel EBF
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- Brist kontinuitet satellitnavigering

- Förväntas i tillsyn:
 - Hur har ni genomfört åtgärder i [SIB 2022-02R2](#)?
 - Crews are aware of and trained AIREP?
 - Evaluated different possible scenarios based on the type?
 - GNSS outage or spoofing topic is included in the flight crew ground recurrent training?
 - Assessed operational risks linked to the loss of on-board GNSS capability?
 - How ensuring operational limitations before dispatch of aircraft with inoperative radio navigation systems in accordance with the MEL?
 - How controlling the availability of alternative conventional arrival and app. procedures?
 - FDM programme to identify and assess GNSS spoofing events?
 - Contact manufacturers for instructions on how to deal with spoofing?

Technological disruptions *external factors*

Möjlig "high level" grundorsak

- Systemfel EBF
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- Brist kontinuitet satellitnavigering

Säkerhetsrekommendation publicerad:

- 1. Säkerställa piloters kompetens och operativ procedur för att identifiera bristande kontinuitet i SBAS och/eller GPS-signal.**
- 2. Säkerställa redundans i färdplanering alternativflygplats**
- 3. Säkerställa navigation och hinderfrihet i flygfas efter identifierad signalbrist**
- 4. Säkerställa övergripande kunskap om termer och metodik inom området.**

Ref: [AOC infobrev 2021-06-21](#)

[AOC infobrev 2023-03-22](#)

[AOC infobrev 2023-12-19 \(Releterad Avbrott
radartjänst\)](#)

Technological disruptions

external factors

Möjlig "high level" grundorsak

- Systemfel EBF
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- **Brist kontinuitet satellitnavigering**

- **Förväntas i tillsyn:**

- Dokumenterade åtgärder enligt SIB 2022-02R2
- Kontroll på MEL Training Programme AMC1 ORO.GEN.110(e)
- MEL visar tydligt hur "inoperative item" på verkar NAV/COM/Surv.
- OP/OCC personal uppföljning och utbildning

- **Information:**

- EASA SIB 2022-02R2
- [AOC infobrev](#): 2021-06-21, 2023-03-22, 2023-10-11
- Eurocontrol [European GNSS Contingency/Reversion Handbook for PBN Operations Rev 6](#)
- [EASA Conflict Zone Alerting System](#)

- **TS (CAA)**

- Vidareutveckla nationellt RCZ-system
- Vidareutbilda inspektörer (GNSS,MEL)

Technological disruptions external factors

Möjlig “high level” grundorsak

- Systemfel EBF
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- Brist kontinuitet satellitnavigering

Kopplad till ny säkerhetspolitisk situation

Det finns två olika huvudtyper av störningar som en yttre part kan genomföra på satellitbaserad flygnavigering:

- **Jamming:**

Här störs signal mellan satellit och mottagare ut. Denna typ av störning är relativt enkel att genomföra av fientlig part. Den går dock att spåra och upptäcks normalt av det flygburna systemet som ger varningssignal.

- **Spoofing:**

Här påverkas den positionsberäkning som GPS mottagare genomför. Denna typ av störning är mera komplex, men klart möjlig att genomföra av större fientlig aktör. Den är svårare att upptäcka av det flygburna systemet, dock genomförs kontinuerlig jämförelse mellan flera navigationskällor, så ett större navigationsfel upptäcks normalt av ett modernt flygburet navigationssystem.

Technological disruptions *external factors*

Möjlig "high level" grundorsak

- Systemfel EBF
- Solstorm
- Mobil 5G störning på avionik
- RTC/RAATS avbrott i funktion
- **Brist kontinuitet satellitnavigering**

Kopplad till ny säkerhetspolitisk situation AOC Infobrev 2023-03-22

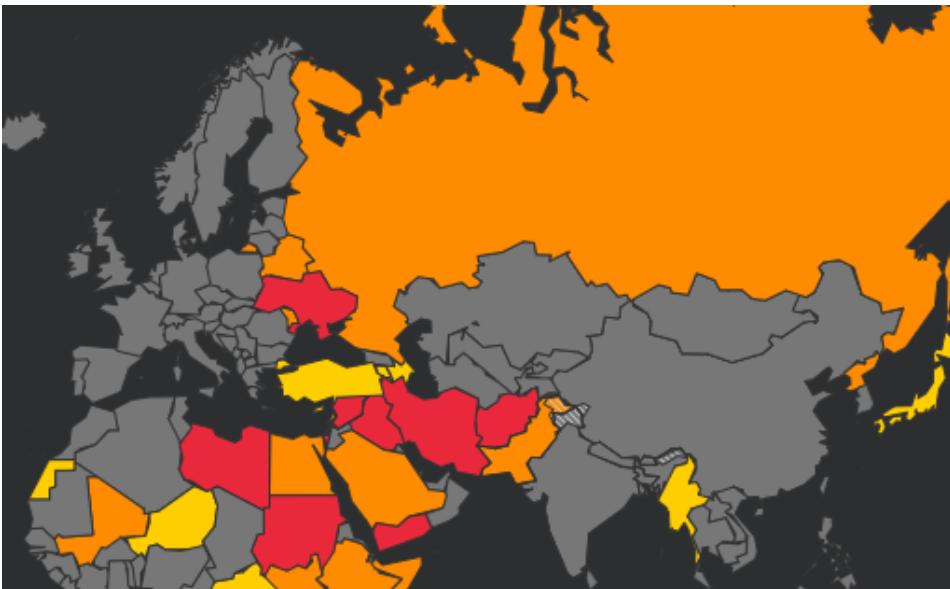

Technological
disruptions
external factors

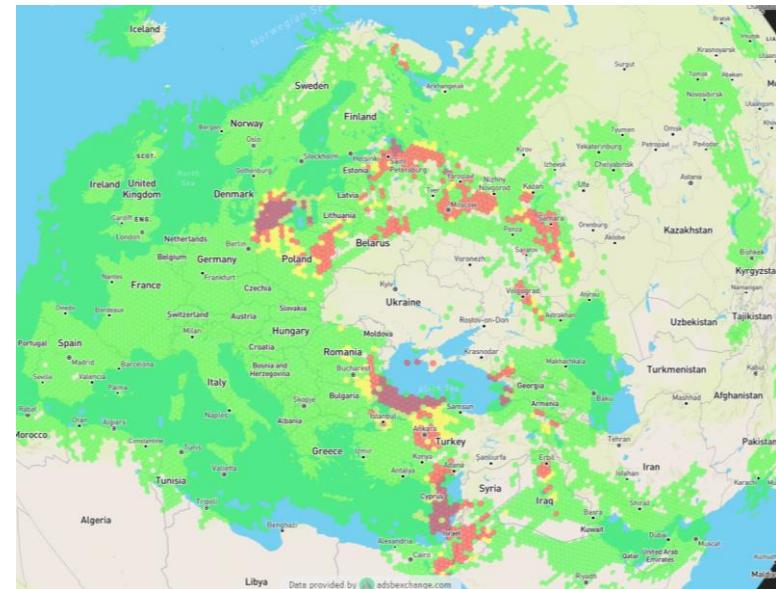

Kopplad till ny säkerhetspolitisk situation
Färdplanering långlinje österut – Kräver analys
och kunskap. AOC instruktion & Fuelpolicy.

Ref 1: <https://safeairspace.net/>

Ref 2: [EASA Conflict Zone Alerting System](#)

Ref: <https://gpsjam.org/>

Technological disruptions

external factors

Brist kontinuitet satellitnavigering

Kräver kunskap och riskreducerande åtgärder:

REVERSION INFRASTRUCTURE	
Available Navaid Infrastructure	GPS; SBAS/GBAS ; DME/DME; VOR/DME; ILS
Fleet Positioning Capability for PBN	GPS + D/D > 90% + VOR/DME (10% can only do conventional); ILS; SBAS/GBAS 20%
Surveillance Sensors Used	PSR; MULTIPLE SSR; with ADS-B or MLAT
Communication Service Used	Voice; Data Link
<i>Explanation: Whilst Data Link & MLAT may not be lost immediately, time de-synchronisation may occur in the longer term.</i>	
Timing for On-Board Systems	Independent +GPS synchronised
Timing for Ground Systems	Independent +GPS synchronised

Ref: [European GNSS Contingency/Reversion Handbook for PBN Operations Rev 6](#)

Technological disruptions *external factors*

AMC1 ORO.GEN.110(e) Operator responsibilities

MEL TRAINING PROGRAMME

AIRCRAFT:
Airbus A330

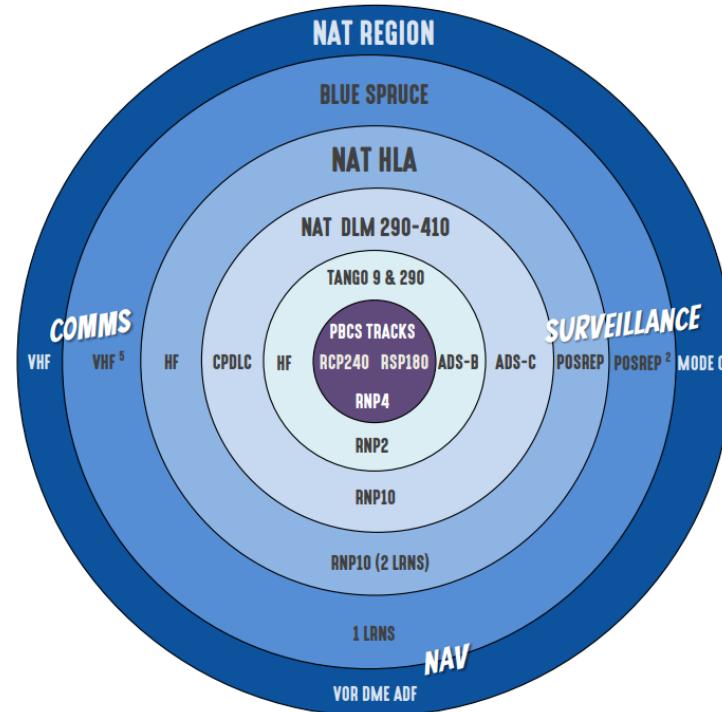
TABLE KEY

1. REPAIR CATEGORY
2. NO. INSTALLED
3. NO. REQUIRED FOR DISPATCH
4. REMARKS OR EXCEPTIONS

34. Navigation

Sequence No.	Item	1	2	3	4	Change Bar
34-58-01 ***	Satellite Navigation (Cont'd)					
1)	Global Positioning System (GPS) (Cont'd)					
b)	With Mod. 55661/ MP S18779 (ADS-B OUT Function) compliant with DO260 or DO260B	C	2	1	(O) One may be inoperative provided alternate procedures are established and used.	
		C	2	0	(O) May be inoperative provided: <ul style="list-style-type: none"> a) Navigation, approach and landing procedures are not based on the use of GPS, and b) One DME is operative. 	
					NOTE: If no GPS is available, ADS-B Squitter Transmissions are considered inoperative.	

Brist kontinuitet satellitnavigering
Kräver kunskap och riskreducerande åtgärder:

Ref: [OPS Group 2021](#)

2

LOC-I

Loss of Control

Möjliga "high level" grundorsaker:

- **Inappropriate crew response**
- Automation and flight mode confusion, distraction, spatial disorientation.
- Inappropriate flight control inputs, poor energy management, ineffective recoveries, crew impairment, failure to take appropriate action.
- **Approach path management**
- **Data entry error**
- **Bristande PM monitor/ingripande**
- **Komponentfel**
- **Poor flight planning & preparation**
- **Aircraft impairment**
 - wrong configuration, contaminated airfoil, improper loading.
- **External factors – Climate change**

Tillsyn, förväntas säkerställa skyddsbarriärer & SOP

- Hur omfattar ert utbildningsprogram management of Surprise and Startle effect? (AMC1 ORO.FC.115 CRM training (f)(4) + table 1)
 - Hur omfattar ert utbildningsprogram alla delmoment för Upset prevention/recovery training (AMC1 & 2 ORO.FC.220&230,table 1 & 2)
 - Hur analyseras och bedöms utfall från utbildning och kontroll i ert ledningssystem? Vilka åtgärder tas på denna analys? (AMC1 ORO.GEN.200(a)(3) punkt (f)) (AMC1 ORO.FC.115 (CRM) - punkt (a)(7))
 - Hur säkerställs att Operational Suitability Data (OSD) finns omhändertaget i ert utbildningsprogram? (Article 9, ORO.MLR.105, ORO.FC.140, ORO.FC.145, ORO.FC.220, ORO.CC.125, ORO.CC.130, ORO.CC.250)
 - **TEM Threat and Error Management** tydligt och spårbart i SOP.
 - Uppdaterad och utbildad procedur Holdover Times Anti-ice
- Information/vägledning: Active PM, Best practice, UPRT training**
- AOC [Informationsbrev 2023-11-21](#) - Turbulens en ökande risk
 - AOC [Informationsbrev 2023-12-19](#) – OSD
 - FSF - [A practical guide for improving Flight Path Monitoring](#)
 - CRM & Startle effect. Atlas Air 23 feb 2019 [länk](#)

TS (CAA)

- Inspektörer vidareutbildning CRM (MST.037) & Information OSD

Bakomliggande orsaker

Higher-risk safety issues in the EU aviation system

As the SIPI method is applied in a systemic and consistent manner for each of the safety issues from all domains, it also provides a cross-domain perspective of the higher-risk safety issues in the EU aviation system, irrespective of the SRM step they are currently in. Currently, there are 20 higher-risk cross-domain safety issues listed in alphabetical order:

ID	Domain	Title	Category/status
SI-2014	ATM/ANS	Airborne Collision with Unmanned Aircraft System (UAS)	ASSESS
SI-4010	NCO SA	Airborne Separation	MITIGATE/IMPLEMENT
SI-0007	CAT A	Approach path management	MITIGATE/DEFINE
SI-1010	ADRM&GH	Coordination and control of turnarounds	ASSESS
SI-0009	CAT A	Crew Resource Management (CRM)	MONITOR
SI-5017	SYS&CONJ	Cyber attacks	MONITOR
SI-3016	HF/HP	Decision-making in complex systems	ASSESS
SI-0015	CAT A	Entry of Aircraft Performance Data	MITIGATE/DEFINE
SI-0039	CAT A	Fatigue (FTL)	MONITOR
SI-3005	HP/HF	Fatigue and quality sleep	MITIGATE/DEFINE
SI-8028	RTR	Inadequate airborne separation under VFR operation	MITIGATE/IMPLEMENT
SI-8031	RTR	Inadequate obstacle clearance during low-altitude operation, take-off and landing	ASSESS
SI-0010	CAT A	Inappropriate Flight Control Inputs	ASSESS
SI-5515	SYS&CONJ	Increased risk of airspace infringements by military UAS, aircraft, or debris spilling over from conflict zones	MONITOR
SI-3012	HF/HP	Lack of industry-wide staff support programmes	ASSESS
SI-2032	ATM/ANS	Mass Diversion	ASSESS
SI-4007/ SI-8017	NCO SA / RTR	Poor pre-flight planning and preparation	ASSESS
SI-5019	SYS&CONJ	Reduced Available Financial Resources	MONITOR
SI-3011	HF/HP	Training effectiveness and competence	MITIGATE/DEFINE
SI-2006	ATM/ANS	Undetected occupied runway	ASSESS

Källa: EASA Annual Safety Review 2023, sid 13

LOC-I Loss of Control

Causal factors contributing to LOC-I commercial aircraft fatal accidents.

Causal factor	Number of fatal accidents with causal factor
Pilot- or human-induced	
Improper procedure	10
Spatial disorientation	6
Poor energy management	6
Distraction	5
Improper training	5
Poor design	2
Environmentally-induced	
Weather	3
Icing	2
Wake vortex	1
Systems-induced	
Aircraft systems failures	5
Poor design	2

Källa: Aircraft Loss of Control
Causal Factors and Mitigation Challenges,
32 NASA Dryden Flight Research Center

- ‘Surprise’ (...) recognition of a difference in what was expected and what is actual.
- ‘Startle’ (...) initial short-term, involuntary (...) reactions to an unexpected event that commence the normal human stress response.
- ‘Flight crew resilience’ (...) the ability to recognise, absorb and adapt to disruptions.

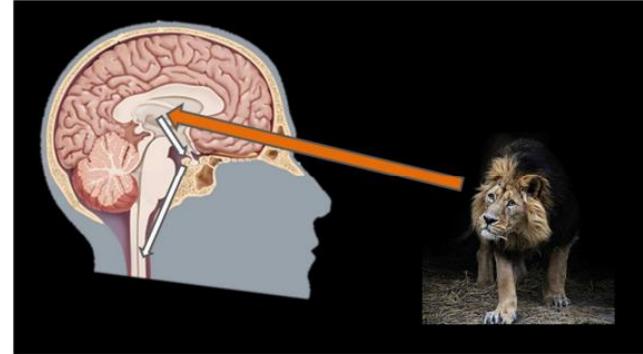

Figure 2-1 'Quick and dirty' pathway

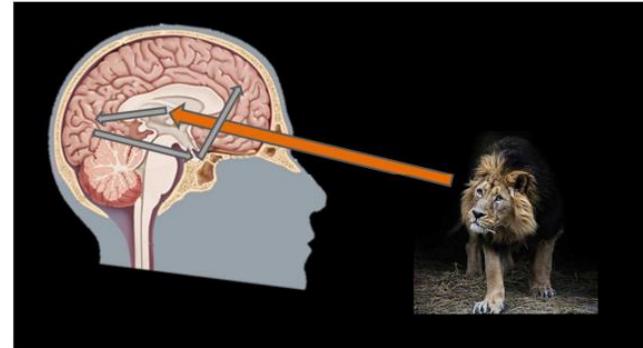

Figure 2-2 Neocortex pathway

Human Performance – Prevention Injury Risk Interdependencies

- Vilken skyddsutrustning och vinterkläder har er personal som genomför flygsäkerhetsrelaterat arbete?
 - Underleverantörer med mycket ny personal.
 - Skyddskläder som fungerar i kalla och svåra vinterförhållanden.

Ref: EPAS Volume I Section 3.1.3 'Manage human factors and human performance'

Ref: (EU) 965/2012 ORO.GEN.110 Operator responsibilities

LOC-I
Loss of Control

De-/Anti Icing – Generella Recommandationer

- Var uppmärksam på följande:
 - Kontrollera ansvarsfördelning av De-/Anti Icing programme och dess moment.
 - Säkerställ AOC procedurer och missa inte att;
 - inkludera (bland annat) OEMs.
 - kommunikation och radiofraseologi skall vara en naturlig del av ett D/A icing koncept
 - kontrollera ert program mot CAT.OP.MPA.250
 - konsultera ICAO doc 9640 (3.2) och doc 4444 (12.7.2).
 - Förmedla och säkerställ träning i AOC procedurer, både crew och kontrakterade SPs
 - Se över hjälpmmedel i form av uppdaterade och korrekta HoT och checklistor

LOC-I
Loss of Control

- FAA Hold Over Time [Guideline Winter 2022-2023](#)

(Notering: Sök senaste revision av berörda dokument. Denna sida endast för att belysa publikationen)

Kombinerad med:

- Transport Canada Holdover Time (HOT) [Guidelines Winter 2023-2024](#)
 - Granska kapitel Highlights and changes for 2023-2024. (Sid 6-7)
- Informera crew, infoga repetition om procedur och com. med ground crew
- EASA [SIB 2018-12](#) Post de-icing/anti-icing checks
- Bra översikt styrande och stödjande dokument: [Global Aircraft De-icing Standards](#) issue 16 (Senaste utgåva publicerad maj 2022 av SAE)

3

Möjliga "high level" grundorsaker

- Incidenter i nära TMA:
 - 1:Brist i struktur approach briefing
 - 2:Brist i struktur departure briefing
- TEM i områden med trafik utan transponder
- Brist i procedur pilot monitoring för t.ex. pilot flying FMS input
- Brist i variation av möjliga RA/TA i utbildningsprogram
- Hög Rate of Climb före Level off
- Brist i hantering av Go-Around
- Complacency – “Brukar få 5000 ft”

- Tillsyn: Säkerställ skyddsbarriärer & SOP
 - Följa upp implementering av [\(EU\) 2023/1770](#), [ED 2023/017/R](#) samt upprätthålla [SERA implementering i OM-A Kap 12](#) och 8
 - Finns det tid och plan för att öva Go-Around från olika höjder ?
 - Kontrollera OM-A 8.3.6 och 11(d-e) Policy and procedures for the use of traffic collision avoidance system
 - Har ni utbildat och testat kunskap för Military Interception Signalling?
 - Har ni utbildat och testat vad [olika ACAS RA](#) innebär?
- Information & Best Practice
 - Eurocontrol [ACAS Bulletins](#)
 - Eurocontrol [ACAS Guide](#)
 - [Bilaga 2](#) AOC Safety Information sid 4 och sid 6, beskriver viktiga identifierade moment i SERA C för AOC att implementera
 - EASA [SIB 2020-03](#) Data Link Exemptions and Flight Plans
 - Flight Safety Foundation: [Being Prepared for Go-Around](#)
 - Artikel [Military Interception Signalling](#), Ref ICAO Annex 2.
 - Reducing vertical rate before levelling off [Arbetsmaterial från Eurocontrol](#)
- Utveckling
 - TS (SE-CAA) fördjupad analys bakomliggande orsaker SPI

Airborne Collision

- High Seas Airspace

“Several EU Member States had reported an increase in incidents involving close encounters between civil and military aircraft and more particularly an increase in non-cooperative international military traffic over the high-sea waters.”

Ref: EPAS MST.0024 ‘Due regard’ for the safety of civil traffic over high seas

Nu rustas Gotland upp militärt i rekordfart - DN.SE

Besök

Ref: DN 2022-05-14

Airborne Collision

TRANSPORT
STYRELSEN

Luftfart »

Certifikat och utbildning »
E-tjänster och blanketter »
Flygbolag »
Flygplatser, flygtrafiktjänst och luftrum »

ATM/ANS utrustning »

Flyghinder »

Flygplatser »

Flygtrafiktjänster »

Gemensam avgift
säkerhetskontroll, GAS »

IAIP »

ICAO anropssignaler »

ICAO platsindikatorer »

Luftrum »

Ansök i luftumsärenden »

Certifiering enligt (EU) 2017/373 »

EU förfordningar för luftrum »

Flygvalidering »

Flygvägar i Sverige »

Föreskrifter för luftrum »

Gemensamt danskt-svenskt
luftumsblock »

Implementeringen av U-space »

Inskränkning av eller förbud mot
luftfart »

[Luftfart](#) / [Flygplatser, flygtrafiktjänst och luftrum](#) / [Luftrum](#) / Militära flygövningar

Militära flygövningar 2023/2024

Här hittar du planerade militära övningar med påverkan på luftrummet. Detaljerad information publiceras i AIP Supplement (AIP SUP) några veckor innan respektive övning.

Vecka	Övningens namn	Övningens innehåll
2023		
49	SEAL23	Flygövning i sydöstra Sverige.
2024		
10-11	NR24	Flyg- och arméövning i norra Sverige.
16	STEK24	Flygövning i västra Sverige.
18-20	SPRING STRIKE	Arméövning i främst Östergötland och Småland på låg höjd.
20-21	SWENEX24	Marinövning i sydöstra Sverige på låg höjd.
23-24	VÄRELD24	Arméövning mellan Vänern och Vättern på låg höjd.
24-25	BALTOPS24	En marinövning med inslag av flygstridkrafter i östra och sydöstra Östersjön samt Gotland.
35-37	ARCHIPELAGO ENDEVOUR24	Marinövning i Stockholms skärgård på låg höjd.
37-38	NOCO24	Marinövning i södra Östersjön på låg höjd.

[Mer information om flygövningar finns på Försvarsmaktens webbplats.](#)

Ref: [Militära flygövningar 2023/2024 - Transportstyrelsen](#)

Nu rustas Gotland upp militärt i rekordfart - DN.SE

[Besök](#)

Ref: DN 2022-05-14

Airborne Collision

- Spillover risk Ukraine

FAA Information Note 14 Nov 2022

- use of weapons in nontraditional roles
- potential spillover risk concerns for U.S. civil aviation operations in adjacent airspace.
- risk to U.S. civil aviation in airspace outside of the area covered by current conflict-related FAA flight prohibition NOTAMs.
- Additionally, communications jamming and Global Positioning System (GPS) interference continues to extend beyond the Federal Aviation Administration's (FAA) flight prohibition NOTAMs for the conflict.

- EASA Conflict Zone Information Bulletin

Operations in Flight Information Regions: FIR LVIV (UKLV), FIR KYIV (UKBV), UIR KYIV (UKBU), FIR DNIPROPETROVSK (UKDV), FIR SIMFEROPOL (UKFV), FIR ODESA (UKOV), FIR MOSCOW (UUVW), ROSTOV-NA-DONU (URRV) and FIR MINSK (UMMV)

The screenshot shows the EASA Conflict Zone Information Bulletin page. It includes sections for STATUS, Affected Airspace, Affected Countries, Applicability, Description, and Recommendation(s). The page also features a map of Europe with a yellow dot indicating the affected area and a sidebar for user login and email alerts.

STATUS:
Issued date: 24/09/2022
Revision: Revision 0 is dated 28 July 2023, 07:18 UTC. Extension of the expiry date. No changes to the content.
Referenced publications(s): Aeromatic Publications issued by the affected Countries and by the Aviation Authorities of the State of Operator; EASA Safety Directives SD-2021-02 and SD-2021-03 on the airspace of Belarus.

Affected Airspace:
All altitudes / flight levels of the following Flight Information Regions: FIR LVIV (UKLV), FIR KYIV (UKBV), UIR KYIV (UKBU), FIR DNIPROPETROVSK (UKDV), FIR SIMFEROPOL (UKFV), FIR ODESA (UKOV), FIR MOSCOW (UUVW). All altitudes / flight levels of the airspace within 200km surrounding the borders with Ukraine in the FIR MOSCOW (UUVW). All altitudes / flight levels of the FIR ROSTOV-NA-DONU (URRV).

Affected Countries:
Ukraine ■ Russia ■ Belarus

Applicability:
Applies to operators: EUROCONTROL, Network Manager

Applicability Description:
1. Air operators:
- subject to the provisions of Commission Regulation (EU) 960/2012, planning to conduct operations in the affected airspace (EU TCO operator);
- other air operators authorised by EASA, when conducting operations under the TCO2 authorisation to, from and within the EU (TC2 operator);
2. EUROCONTROL, Network Manager

Description:
Note: This Conflict Zone Information Bulletin (CZIB) is issued by EASA, acting in accordance with Art. 80 of Regulation (EU)2018/1139, to address an urgent safety problem.
The information contained in this document is of information currently available to EU Member States and EU Institutions. In the light of the latest developments, in particular:
- ongoing military activities in the territory of Ukraine;
- EASA Amdt 0002/2023 issued by Ukraine stating that FIR LVIV (UKLV), FIR KYIV (UKBV), FIR DNIPROPETROVSK (UKDV), FIR SIMFEROPOL (UKFV), FIR ODESA (UKOV) are closed for civil aviation flights and;
- the information on a Danger Area affecting, inter alia, the airspace of Ukraine and neighbouring countries, issued by the Russian Federation.
Air operators are reminded that the affected airspace defined above is an active conflict zone or is bordering an active conflict zone.
Under these circumstances, the aforementioned airspace and critical infrastructure, including airports, are exposed to military actions which result in safety risks for civil aircraft. In particular, there is a risk of both intentional targeting and misidentification of civil aircraft.
The increased and possible use of a wide range of ground and airborne warfare systems poses a HMG risk for civil flights operating at all altitudes and flight levels.

Recommendation(s):
Operators should not operate within the aforementioned airspace, including landing and departure from airports located in the affected airspace.

European Union Aviation Safety Agency

Explanatory Note to ED Decisions 2023/015/R, 2023/016/R, 2023/017/R and 2023/018/R

in accordance with Article 4(2) of MB Decision 01-2022

Detailed specifications and 1st set of acceptable means of compliance and guidance material supporting the new regulatory framework on the conformity assessment of ATM/ANS systems and ATM/ANS constituents

RMT.0161 (SUBTASK 3) and RMT.0524 (SUBTASKS 3 AND 4)

EXECUTIVE SUMMARY

These Decisions establish the detailed specification (DSs) as well as the first set of the acceptable means of compliance (AMC) and guidance material (GM) supporting the application of the conformity assessment framework for air traffic management/air navigation services systems and air traffic management/air navigation services constituents (hereafter 'ATM/ANS equipment').

Due to the novelty of the subject, it is important to provide the necessary means for the application of the above-mentioned framework.

This regulatory material focuses on measures considered essential during the transitional period in the short term, in particular:

- the DSs and AMC and GM for ATM/ANS (ground) equipment (DS-GE.CER/DEC) subject to certification and declaration of design compliance;
- the DSs for ATM/ANS equipment subject to statement of compliance (DS-GE.SoC);
- the issue of the statement of compliance (SoC) by ATM/ANS providers and their oversight;
- the measures for the application of the common requirements on aircraft equipment and the operating procedures related to the use of the single European sky (SES) airspace; and
- the measures for the application of the requirements for the ATM/ANS providers when introducing changes to their functional system as regards the ATM/ANS equipment.

This regulatory material is expected to facilitate the effective modernisation of the European air traffic management network (EATMN), ensuring more streamlined conformity assessment mechanisms and increased harmonisation and interoperability of ATM/ANS equipment brought to the EU market.

REGULATION(S) TO BE AMENDED/ISSUED	ED DECISIONS TO BE ISSUED/AMENDED/REPEALED
N/A	<ul style="list-style-type: none">– ED Decisions — AMC/GM/DSs to support the implementation of the regulations proposed with Opinion No 01/2023– ED Decision 2017/001/R — AMC/GM to Part-ATM/ANS.OR– ED Decision 2020/014/R — AMC & GM to Commission Implementing Regulation (EU) No 1207/2011 (the surveillance performance and interoperability (SPI) Regulation)

AFFECTED STAKEHOLDERS: Organisations involved in the design and/or production of ATM/ANS equipment, ATM/ANS providers, aircraft operators, aerodrome operators where applicable, national competent authorities (NCAs), and EASA.

WORKING METHODS

Development	Impact assessment(s)	Consultation
-------------	----------------------	--------------

ED 2023/017R (Exempel)

AUR.COM.2005

- Krav data link equipment
- Info ATS data link Op. Status
- Flight Plan
- Guidance Continued Ops

AUR.SUR.2005

- Grundkrav inop. Transponder
- Personal utbildning
- Procedurer

Airborne Collision

ATM/ANS provision of services – Air Traffic Management/Air Navigation Services	SERA	Airspace usage requirements (ACAS II)	Airspace usage requirements (PBN)	..certifiering och försäkringar avseende system för flygledningstjänster/flygtrafiktjänster (ATM/ANS) och komponenter för (...) dessa.	godkännande av organisationer som medverkar i konstruktion eller produktion av system och komponenter för (...) dessa	Airspace usage requirements (COM)	Airspace usage requirements (SUR)	System och komponenter för flygledningstjänst och flygtrafiktjänster (ATM/ANS)
(EU) 2017/373	(EU) No 923/2012	(EU) No 1332/2011	(EU) 2018/1048	(EU) 2023/1768	(EU) 2023/1769	(EU) 2023/1770	(EU) 2023/1770	(EU) 2023/1771

AFM kan ha brister mot nedanstående, detta gör att fel kan återkomma efter att de korrigeras.

Airborne Collision

- ACAS

- OPS förordningar för ACAS har kompletterats av bl.a. SERA.11014 Instruktion om undanmanöver RA
 - Instruktion för RA och flera finns beskrivna på: [Standardiserade europeiska trafikregler – SERA](#)
 - OM-A 8.3.6 ska bland annat tydligt beskriva att pilot ska:
 - Följa RA även om ATC ge motstridiga instruktioner
 - Följa RA även om visuell kontakt erhållits
 - Samt övriga punkter beskrivna i SERA.11014

GM4 SERA.11014 ACAS resolution advisory (RA)

ED Decision 2016/023/R

Visually acquired traffic may not be the same traffic causing an RA. The visual perception of an encounter may be misleading, particularly at night.

- SERA implementering i OM-A Kap 12 och 8
- Reducing vertical rate before levelling off
- SERA.11015 Interception
- Compliance Monitoring inkluderar/följer upp:
 - (EU) 923/2012, SERA
 - (EU) 1332/2011, AUR (Airspace Usage Requirements) som består av:
 - Part ACAS,
 - Part PBN

AUR PBN

Airborne Collision

- Commission Regulation (EU) [2018/1048](#)
- Laying down airspace usage requirements and operating procedures concerning Performance Based Navigation
 - Definitions
 - Contingency measures (Generic)

4

Möjliga “high level” grundorsaker

- Bryt ner respektive identifierade riskmoment (Ref EAPPRI)
- Intrång bana eller nära aktivitet markfordon
- Start eller landning med färdtillstånd givet trots annat fordon på banan
- Start eller landning utan färdtillstånd (eget eller annan)
- Intrång på bana (korsar Stop Bar eller Holding)
- Bortfall bromsverkan (t.ex hög fart taxi + is vid RWY Holding)

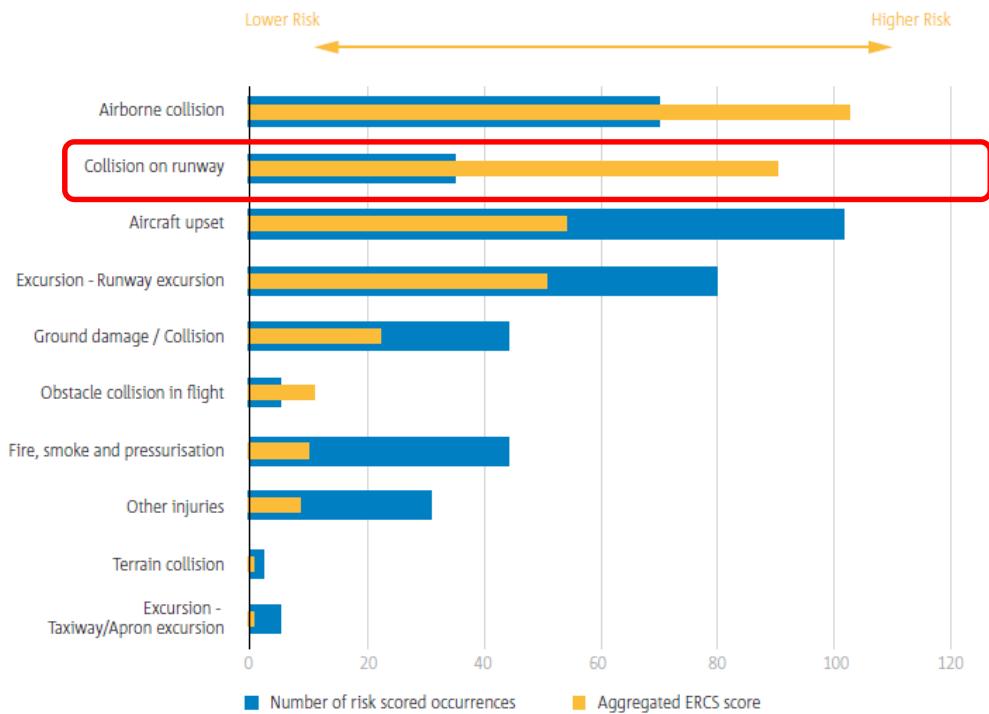
- Tillsyn: Säkerställ skyddsbarriärer & SOP
 - Har ni inom ramen för Safety Management brutit ner risken och riskbedömt? Hur?
 - Ingår Airport marking/signs i er recurrent training/checking?
 - Kontrollera OM-A kap 8 & 12 samt OM-B kap 2
 - AMC1 CAT.GEN.MPA.124 Taxiing of aircraft – Procedures for taxi
 - Inkluderar arrival briefing taxi out eller TEM tex korsande bana?
 - Hur fördelar SOP arbetet mellan PF/PM under taxi?
 - Hur säkerställer SOP sterile cockpit under taxi?
 - Omfattar er CRM utbildning flygfas taxi in/out? Hur?
- Information & Best Practice
 - European Action Plan for the Prevention of Runway Incursions [EAPPRI](#)
 - Procedur för dep/arr briefing (Inkl. [TEM](#))
 - [Aerodrome local Runway Safety Teams \(RST\)](#)
 - Runway Incursion: [Investigation Check List - Aircraft Operator](#)
 - Eurocontrol Hindsight 24 [Preventing Runway Collision](#)
 - [Aerodrome local Runway Safety Teams \(RST\)](#)
- TS (SE-CAA)
 - TS (SE-CAA) fördjupad analys bakomliggande orsaker SPI
 - Samverkan och informationsutbyte OPS-AGA

Runway Collision

Möjliga “high level” grundorsaker

- Bryt ner respektive identifierade riskmoment (Ref EAPPRI)
- Intrång bana eller nära aktivitet markfordon
- Start eller landning med färdtillstånd givet trots annat fordon på banan
- Start eller landning utan färdtillstånd (eget eller annan)
- Intrång på bana (korsar Stop Bar eller Holding)
- Bortfall bromsverkan (t.ex hög fart taxi + is vid RWY Holding)

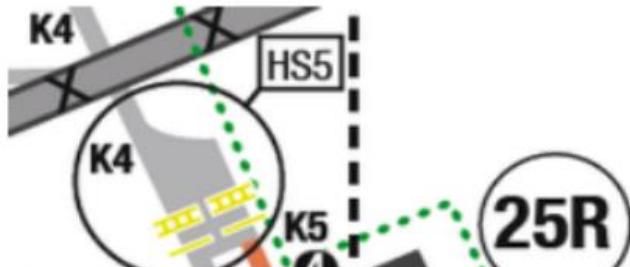
► Figure 2.19 KRAs by aggregated ERCS score and number of risk-scored occurrences involving CAT large aeroplanes and NCC aeroplanes

Ref: EASA Annual Safety Review 2023

Runway Collision

The summary of the report reads: 'Stopbar crossed by 10 meters. Very strong sun, positioned SSE low right in the eyes of crew. On same time a very wet taxiway due treatment for snow, giving a very strong glare from below. Cleared by ATC to hold short rwy 25R K5. Just short of K5 the secure call was made from CC making a tiny bit of disturbance. While F/O was handling this call Cpt was looking for the stopbar, but was unable to see this, and unable to see the sign on the left hand side as well due to the strong sun. AC was brought to a stop and crew was initially unsure if the stopbar was crossed, and before being able to call and tell this to ATC, ATC called back themselves confirming the crossing. A/C was aprox 10 meters past the line. Next AC (Aeroflot) was on final, told about situation and carried out uneventful landing.

Runway collision covers collision between an aircraft and another object (other aircraft, vehicles, etc.) or person that occurs on a runway of an aerodrome or other predesignated landing area; it does not include collision with birds or wildlife. Collision on runway is the KRA ranking fourth with regard to its cumulative ERCS score (see 2022 ASR) related to fatal accidents in CAT and NCC operations with aeroplanes.

Runway Collision

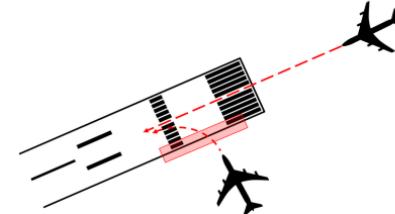
Fokusartikel från [AOC brev 2023-06-16](#)

Fakta och råd för riskhantering

- Manualer
- Planering
- Situationsmedvetenhet
- Skriftliga taxiinstruktioner
- Kommunikation
- Taxi
- Belysning

Nästa steg skyddsbarriärer:

- Har vi tid för departure/taxibriefing?
- Pratar vi taxi sterile cockpit/CRM under OPC?

Runway Incursion – en ökande importerad risk

Genom åren har mycket gjorts för att minska intrång på rullbanan, de senaste större förändringarna är bland annat införandet av röda stopbars, fler flygplan är utrustade med RaaS Runway Awareness Advisory System och interaktiva taxikort.

I Sverige har trenden varit stabil under de senaste åren, händelser har förekommit främst orsakade av mindre flygplan. Men om vi tar in omväldsperspektivet är trenden negativ. Utöver de klassiska händelserna kring intrång på rullbanan mellan två flygplan finns det en tydlig trend med att fler markfordon är inblandade.

Luftfartssystemet är mer pressat nu efter Covid19-pandemin och med ett krig i vårt närområde som bland annat har minskat EU:s lufttrums kapacitet med ca 20 %. Luftfartssystemet visar också tecken på att det inte är lika lätt att få tag i erfaren personal som tidigare. Det här kan medföra ökade risker och indirekt importerade risker till besättningar främst i cockpit.

I den här artikeln har vi koncentrerat oss på Intrång på Rullbanan - Runway Incursion. Dock ses även en uppgående trend i antalet marksador på flygplan generellt. Troligen kan även detta härledas till samma övergripande grundorsak med ett mer pressat luftfartssystem.

Den värsta utkomsten av ett oavsiktligt intrång på en rullbana är en kollision mellan två flygplan och/eller ett annat fordon.

I vårt kommande SPAS-arbete kommer vi byta namn på Runway Incursion till Runway Collision baserat på att det är en term som används allt mer frekvent av andra aktörer på området. Mer om det under höstens AOC-seminarium 23 november.

Ref: [Fokusartikel Runway Incursion – en ökande importerad risk](#)

Orsaker till RWY-I

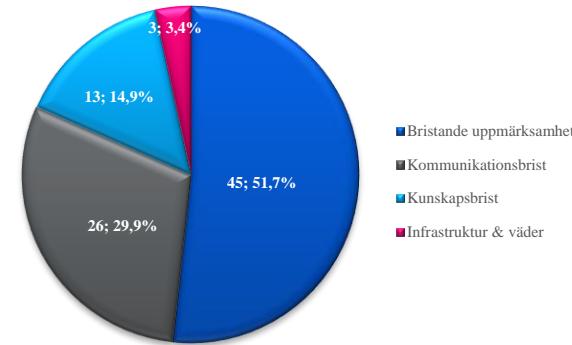
bristande uppmärksamhet exempelvis när pilot eller bilförare glömmer ropa tornet, när man är ofokuserad, trött, stressad, håller på med annat, mm. I denna underkategori ingår även händelser där ingen förklarande orsak har kunnat hittas (piloten/föraren visste vad som gäller, förstod vad tornet sa och inte höll på med annat men gjorde ändå fel).

kommunikationsbrist exempelvis när flygledare och pilot eller bilförare missförstår varandra (exempelvis när fraseologi inte följs upp, mm), kommunikationen kunde inte etableras (exempelvis felfrekvens på radio, trodde att tornet var stängd, mm), tekniskt fel i kommunikationen, annan typ av missförstånd.

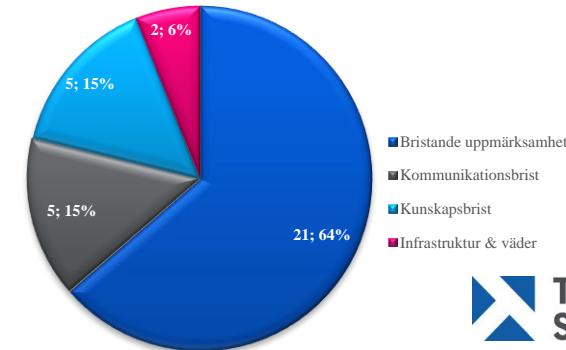
kunskapsbrist exempelvis när man inte visste vad som gällde eller hur man ska agera/reagera. Oftast är orsaken kunskapsbrist identifierad i själva händelserapporten och åtgärderna är kopplade mot orsaken (exempelvis repetitionsutbildning, information, mm)

infrastruktur & väder exempelvis när det finns en direkt koppling till väderförhållandet eller infrastrukturen på flygplats

Orsaker till intrång på bana 2022

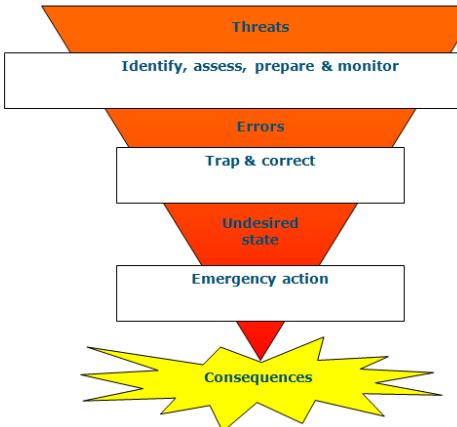
Orsaker till intrång på bana med fordon/person inblandade 2022

5

Möjliga “high level” grundorsaker

- Brist i procedur NPA, PBN 2D/3D
- Brist procedur Crosscheck QNH
- Brist CRM inkl pilot monitoring duty
- Brist i metod för appr brief (TEM)
- Brist i OM-C
- Brist i underlag (EFB)
- Brist i ledningsprocedur för airport categorisation

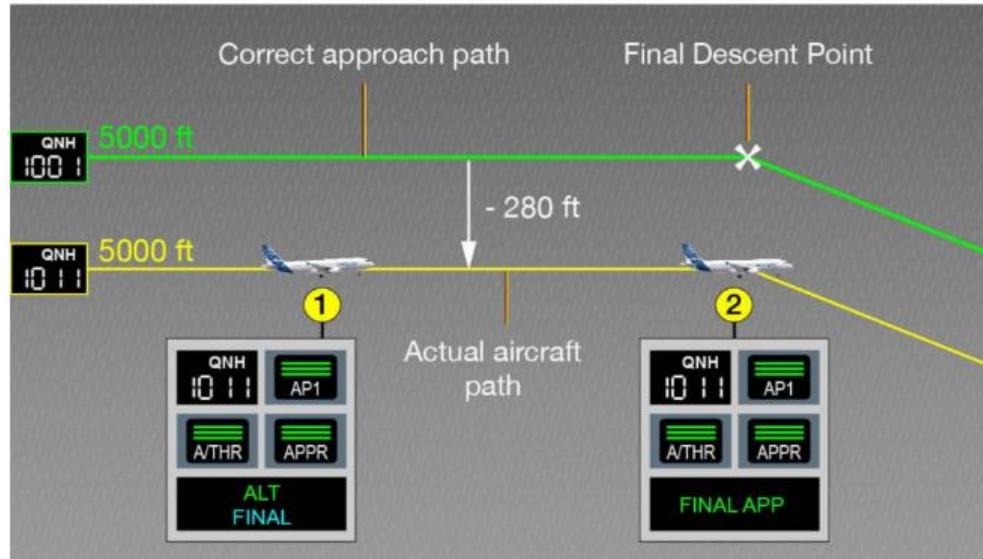

- Tillsyn: Säkerställ skyddsbarriärer & SOP
 - Etablerad procedur för kontroll/uppföljning av Runway Suitability enligt SPA. LVO.110, med fokus på AMC1
 - Inflygningar som inkluderar bruk av radarhöjd mätare ska ha kontroll av pre-threshold terrain.
 - SPA.LVO.110 Suitability of aerodrome,
 - Uppdaterade tabeller om failed or downgraded equipment
 - AMC11 CAT.OP.MPA.110 Aerodrome operating minima
 - AMC3 SPA.LVO.100(b)
 - Metodik och procedur för QNH setting & Crosscheck
- Information & Best Practice
 - Visa på [CRM-konceptet TEM](#), implementera
 - Flight Safety Foundation [CFIT Education and Training aid](#)
 - EASA Artikel: [Incorrect Barometric Altimeter Setting](#)
- TS (CAA)
 - [MFL 2023-01 Korrikt höjd mätarinställning](#)

CFIT – Terrain Conflict

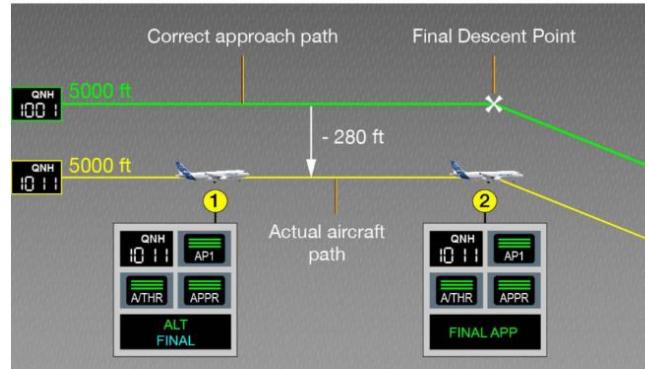

Summering fyra händelser 2020-2022 Felaktigt inställd QNH

CFIT – Terrain Conflict

- QNH-setting & SOP
 - I samtliga fall flög man en Baro VNAV, (RNP)
 - Glidbanestöd baserat på flygplanets egna system
 - I några fall har flygledarnas varningssystem aktiverats men ej förmedlats till piloterna
 - På vissa flygplatser saknas helt vertikal monitorering från flygledare till piloter
 - VSD (Boeing) fanns i ett fall – men användes inte

CFIT – Terrain Conflict

MFL

1 (2)

OPS 1-2023

2023-02-16

Meddelande från Transportstyrelsen om luftfart, 601 73 Norrköping, telefon 0771-503 503

Meddelande från Transportstyrelsen om luftfart (MFL) kommer ut när det finns ett behov av att informera verksamhetsutövare på luftfartsområdet. MFL innehåller endast information och har inte bindande verkan. När det gäller regler hänvisas till Transportstyrelsens hemsida som finns på <http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Regler-for-luftfart/>

Korrekt höjdmetarinställning vid instrumentinflygning

Anledningen till denna MFL är att uppmärksamma flygoperatörer i Sverige på risken för Controlled flight into terrain (CFIT) vid instrumentinflygning när höjdmetarens tryckreferens är felaktigt inställd. Det har den senaste tiden förekommit ett flertal incidenter där CFIT har varit nära förestående på grund av att höjdmetarna av olika anledningar har haft en felaktig tryckreferens inställd.

Safety Information Bulletin Operations – ATM/ANS

SIB No.: 2023-03

Issued: 09 March 2023

Subject: Incorrect Barometric Altimeter Setting

Ref. Publications:

None.

Applicability:

Aircraft operators and Air Navigation Service Providers.

Description:

Recent serious incidents have highlighted a concern on the effects of incorrect barometric altimeter settings when operating below the transition level. Operating with an incorrect altimeter setting could result in insufficient clearance with terrain and obstacles, or a loss of separation with other traffic, which may potentially lead to CFIT (refer to the acronyms list in Appendix 1 of this SIB) or mid-air collision.

Civil Aviation Authority SAFETY NOTICE Number: SN-2023/003

Issued: 28 April 2023

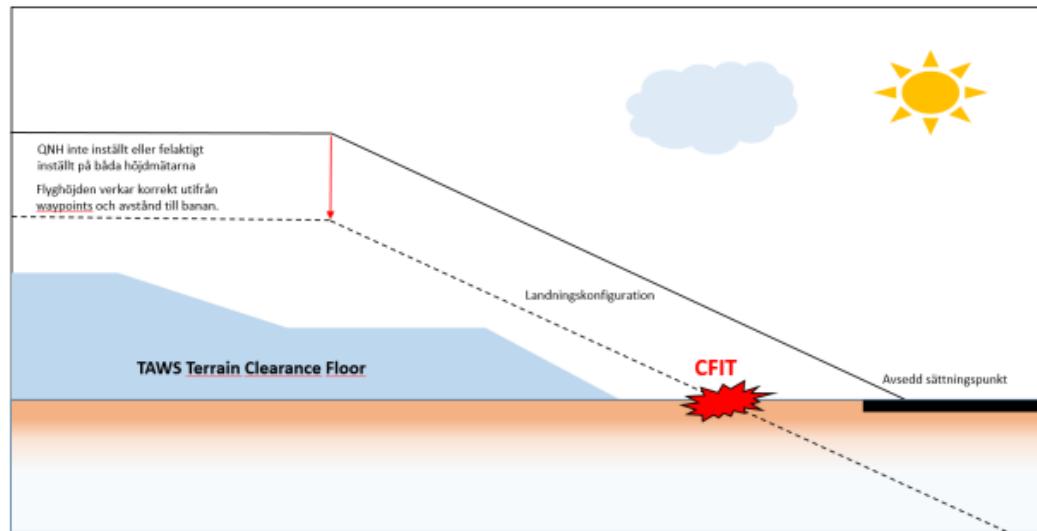
Risk of Controlled Flight into Terrain during 3D BARO-VNAV and 2D Approaches (Altimeter Setting Procedures)

Sannolikhet – Konsekvens = Risk

- Oftare RNP 2D/3D
- Ombordbaserat stöd 3D
- EGPWS funktion

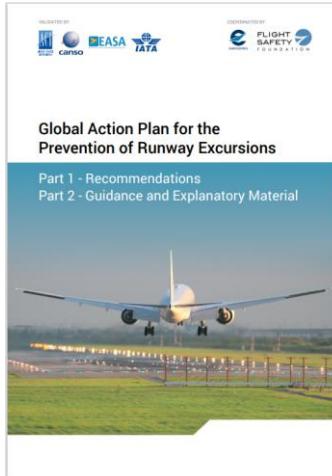
- I en verksamhet beskrevs att man under en av incidenterna hade:
 - Stort antal SOP-relaterade skyddsbarriärer
 - Fem teknikrelaterade hjälpmittel/skyddsbarriärer
 - Kan man få in fler SOP-relaterade skyddsbarriärer - är det rimligt, ger det effekt?
- Vilka tekniska barriärer har ni?
 - Används de?
 - Används de korrekt?
 - Kan vi efterfråga fler skyddsbarriärer från kringliggande system?
- Hur är SOP utarbetad för att omhänderta QHN-problematiken i samband med ombordbaserad glidbana?
- FDM-analys (METAR vs QNH) (Exempel: 10Hpa fel, gårdagens QNH)
- Träning i simulator - hur?

6

Möjliga “high level” grundorsaker

- Bristande ingripande Pilot Monitoring
- Brist i struktur på approach briefing
- Använder inte CRM koncept TEM
- Brist i cross checking of perf.data
- Bristande sidvindsteknik
- Brist i [energy management](#)

- Tillsyn, förväntas säkerställda skyddsbarriärer & SOP
 - Inkludera [GAPPRE](#) rekommendationer i SMS, Se sid 16- och 59-
 - Procedur för approach briefing (Inklusive [TEM](#))
 - Tydliga, grundligt kommunicerade kriterier för rejected take off
 - Hur tränas och kontrolleras korrekt sidvindsteknik?
 - Följa upp implementering av [Regulation \(EU\) 2019/1387](#) (GRF)
- Information & Best Practice
 - [Pilot's Best Practices for the Prevention of Runway Excursions](#)
 - EASA [SIB 2021-15](#) (SNOWTAM),
 - EASA [SIB 2021-11](#) Content of Aeronautical Information Pub: Assessment and Reporting of Runway Surface Conditions (GRF)
 - EASA [SIB 2018-02](#) Runway Surface Condition reporting
 - EASA [Review of accident precursors for runway excursions](#)
 - [AAIB Bulletin: 4/2021](#) med [EASA SIB 2014-20](#) Aeroplane Operations in Crosswind Conditions
- TS (CAA)
 - Inspektör utbildning E/GAPPRE åtgärder
 - Utbildning inspektörer HF relaterat RE (MST.037)

Runway Excursion

AIC SWEDEN

A 8/2023
19 OCT

LFV, SE-601 79 NORRKÖPING, Phone +46 11 19 20 00, Fax +46 11 19 25 75, AFTN ESKLYATT

A 8. SEASONAL SNOW PLAN FOR THE WINTER 2023/2024
Cancels AIC A 1/2023

Ref AIP AD 1.2 para 2.

- During the winter 2023/2024 snow, ice and standing water on aerodrome pavements will be reported by SNOWTAM.
- SNOWTAM will be issued for the instrument aerodromes, where runways with at least runway reference code 1 are available and used for scheduled traffic according to Appendix 1.

TRANSPORT STYRELSEN
Sektionen för flygbolag

Datum 2023-10-10 Dokumenttyp Information till AOC ledning. Sida 1(2)

Information från sektionen för flygbolag

Målgrupp: AOC ledningsgrupp, för genomgång och vidarebefordran inom ledningssystemet.
Syfte: Dela flygsäkerhetsinformation, regelimplementering och SPAS.

Fortsatt dialog i samband med de frågor som tas upp här genomförs direkt med er ordinarie PI (Principal Inspector).

Med vänlig hälsning / Staffan Söderberg, Chef Sektionen för flygbolag

Innehåll
Winter readiness..... 2

AOC Infobrev 2023-11-10:

- EASA Conversation Aviation – Winter Ready

Säsongsmässig snöplan för vintern 2023/2024

Se även tidigare AOC Infobrev 2021-11-15:

- EASA SIB 2021-11: Content of Aeronautical Information Publication – Assessment and Reporting of Runway Surface Conditions (GRF).*
- Information runt implementing av GRF (EU) 2019/1387*
- Format SNOWTAM*

Runway Excursion

....the highest risk contributors were take-off roll beginning at an intersection, but calculations for a full runway length...

Ref: [EASA Annual Safety Review 2022](#) page 49

Jämför tidigare information om SIB 2016-02R1 Use of Erroneous Parameters at Take-off

Kombinera med de faror som berör er verksamhet:

- *Ledning “buy in” för TEM, se [GAPPRE OPS8, OPS22](#)*
- *Psykosocial stress , se [GAPPRE OPS 19](#), se även [EPAS SI-5006 och 5007](#).*
- *Complacency “Jag kan detta” leder till att ökade riskfaktorer ignoreras, se [GAPPRE OPS6 och Southwest Airlines \(SWA\) flight 278 Burbank](#)*

OPS6

Aircraft operators should implement policies for flight crews not to accept ATC procedures and clearances which have the potential to decrease safety margins to an unacceptable level for the flight crew thereby increasing the risk of runway excursions. This includes such procedures and clearances which increase the likelihood of having an unsafe approach path management with consequences for safe landing, e.g. which bear the risk of being unstabilised at the landing gate or high-energy approaches.

OPS19

Aircraft operators should publish SOPs and guidance and provide training highlighting the importance of active monitoring and effective intervention by the pilot monitoring (PM) during descent, approach, approach path management and landing. Actions to be taken by the PM and required reactions by the PF should be clearly documented in the official publication (e.g. SOPs or Operations Manual, FCOM, etc). These publications should include guidance how to achieve effective PM performance, independent of rank and experience.

7

Effekter av Nya Affärsmödeller (NBM) *Inget nytt – Berör alla*

Möjliga “high level” grundorsaker

- **Säkerhetspåverkan socio-ekonomiska faktorer**
- **Brister i tillämpning av FTL**
- **Brist i fullmakt till AM om tillgång resurser som operationen kräver**
- **Organisation ej anpassad för att kunna ta sitt arbetsmiljöansvar**
- **Otydliga instruktioner och beskrivningar av delegerade arbetsuppgifter (ORO.MLR)**

- **Förväntningar vid kommande tillsyn:**
Accountable Manager har kravställt:
 - Proaktivitet och riskanalys inom socio-ekonomiska frågor
 - Spårbara åtgärder, startpunkt här i SPAS och EPAS 3.1.1.5
 - Vilka anställningsformer har vi? Hur inkluderas dessa i vårt SM?
 - Hur inkluderas Wet Lease in/ut i vårt SM?
 - Struktur och regeluppfyllnad:
 - Ett etablerat och aktivt Peer Support Program
 - Regelbunden genomgång av avtal (Nominated Person styr)
 - Att mätpunkter skapats för AMC1 ORO.FTL.110(j) (FTL SPI's)
 - Att verksamheten spårbart arbetar med psyko-sociala frågor
 - Initiala psykologiska tester flight crew. Hur uppfyller AOC CAT.GEN.MPA.175? Hur säkerställs avsedd effekt?
 - AFS 2015:4, org.och social arbetsmiljö (AML 1977:1160 (3 kap 2a §),
 - Compliance Monitoring som:
 - Kan redovisa vilka regelverk som berör verksamheten,
 - Vet hur gränsytor mot kontrakterad verksamhet ser ut,
 - Att AM i sin regelbundna genomgång säkerställer resurser
- **Information**
 - [EASA Guide](#) Management of hazards related to new business models of commercial air transport operators.

3. STRATEGIC PRIORITIES

3.1 Systemic safety & resilience

Structure for level 2:

- 3.1.1 Manage risk interdependencies
- 3.1.2 Improve safety by improving safety management
- 3.1.3 Manage human factors and human performance (all domains)
- 3.1.4 Civil-military coordination and cooperation
- 3.1.5 Capable and streamlined oversight (previously: Oversight)
- 3.1.6 Ensure a level playing field

3.1.1 Manage risk interdependencies

Structure for level 3:

- 3.1.1.1 Manage information security risks
- 3.1.1.2 Manage security risks with an impact on aviation safety
- 3.1.1.3 Manage the risks arising from conflict zones
- 3.1.1.4 Manage the risks arising from socio-economic factors
- 3.1.1.5 Manage public and aviation health safety (AHS) risks
- 3.1.1.6 Manage the impact of climate change on aviation safety
- 3.1.1.7 Manage the balance between aviation safety and other societal needs

Summering

- Socio-economic factors
- Risk interdependencies

Information om ledningens roll i NBM

Top Management “buy in” - Har AOC analyserat dessa?

3.3 Different contractual arrangements amongst crews

An operator's management system may not systematically capture the **correlation between the operator's various employment types** (e.g. temporary employment models, employment via employment agencies, pay-to-fly employment schemes, self-employed) and the number of reports of occurrences obtained by the operator.

Assess underreporting of occurrences by different categories of staff

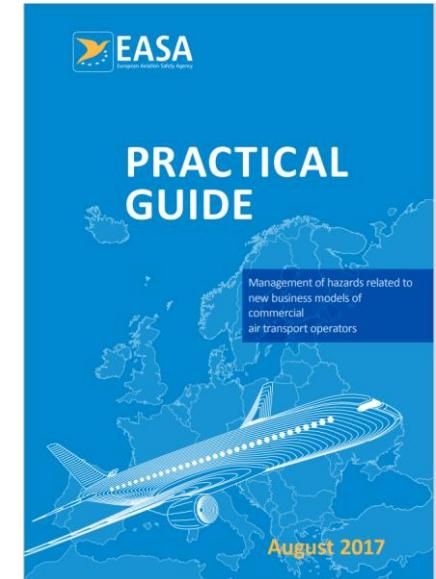
Assess underreporting of fatigue by different categories of staff

Assess working despite being unfit by different categories of staff

Assess higher turnover rate by different categories of staff

Assess higher FDM events by different categories of staff

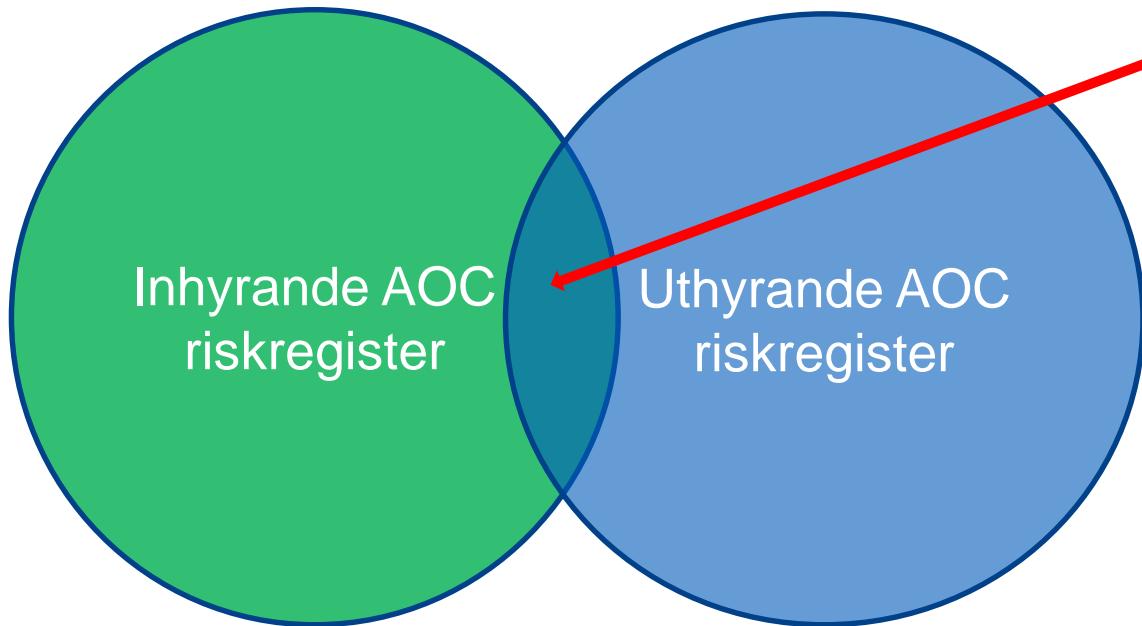
Assess misalignment of FDM data with similar occurrence reporting data, leading to missing safety critical events (e.g. with importance for maintenance)

Top Management “buy in” – Hur har AOC arbetat med detta?

Hur inkluderas Wet Lease in/ut i ert SMS?

Beskrivs i:

- ORO.AOC.110 Leasing agreement:
 - Mom (a)
- ORO.GEN.205 Contracted activities:
 - Mom (a)(2)
 - AMC1 c)
 - GM1 (b)
 - GM2
- Recommended practices EASA:
 - 3.1 Outsourcing of safety critical services and wet lease-in agreements

Information om ledningens roll i NBM

Lista möjliga HF Safety Issues - Har AOC arbetat med dessa?

• List 3-1: Human factors/human performance safety issues per category & priority

Assess – Elevated priority index

Facilitates Step 2: Assessment of safety issue

- [Lack of focus on risk-based decision-making in complex systems \(SI-3016\) \(Amended\)](#)
- [State of wellbeing and fit for duties \(SI-3024 previously SI-0005\) \(Transferred\)](#)

Assess – Normal-to-low priority index

Facilitates Step 2: Assessment of safety issue

- [Heavy workload and misaligned tasks \(SI-3006\)](#)
- [Lack of industry-wide staff support programmes \(SI-3012\)](#)
- [Impact of degraded levels of attention or vigilance on human performance \(SI-3015\) \(Amended\)](#)

- [Senior management competence and commitment to HF/HP principles \(SI-3001\)](#)
- [Impact of startle and surprise on flight crew management of safety-critical situations \(SI-3010\) \(Amended\)](#)
- [Knowledge development and sharing \(SI-3008\)](#)
- [Lack of evaluation of adverse impact of culture on human performance \(SI-3002\) \(Amended\)](#)
- [Degradation of resilient performance of an organisation and/or individual \(SI-3009\)](#)
- [Inadequate HF activities/HF specialist involvement and the effect on safety, efficiency, effectiveness and project timeline \(SI-3014\)](#)
- [Integration of HF/HP principles into the organisations management system \(SI-3004\)](#)
- [Limitations to root cause analysis \(SI-3018\)](#)

Mitigate – define

Facilitates Step 3: Definition and programming of safety actions

- [Training effectiveness and competence \(SI-3011\)](#)
- [Fatigue and quality sleep \(SI-3005\)](#)

Mitigate – implement

Facilitates Step 4: Implementation and follow-up of safety actions

- [Human factors competence for regulatory staff \(SI-3003\)](#)
- [Design and use of procedures \(SI-3007\)](#)

Monitor

Facilitates Step 5: Safety performance measurement

- [Human factors of multiple remote towers \(SI-3022\)](#)

Schemaprocessen – Exempel/Benchmark - ORO.FTL.110

Tidtabell	Möte Ops/kommersiella	Schema	Disponering (schema släpp till x hr före avveckling)	Avveckling	Uppföljning möte
Marknad	<ul style="list-style-type: none"> • Punktlighet. • Operationell robusthet i tabellen etc. • Flygplansrotations plan vs robusthet/teknik/underhåll. 	SPI KPI	SPI KPI	SPI KPI	SPI/SPT SPI/KPT

SPI

- FDP/dag/7dagar/månad
- DP /dag/7dagar/månad
- Min vila (borta hemma)
- Extensions
- Disruptive patterns
- Långa arbetsdagar över 10-12hr
- Osv.

KPI

- OTP (punktlighet)
- Verkningsgrad crew
- Övertid
- Fridagsköp
- Hotellnätter
- Extra kostnader taxi/trakt etc.
- Turnaround tid vs tidtabellens robusthet vs schema robusthet/intäkt/flygplats*
- *(logistiska/fysiska/organisatoriska förutsättningar på den specifika flygplatsen)
- Sjuktal kort / lång
- FTE (verklig, dvs utan tex admin, utbildning, sjuka)
- Osv.

Övrigt

- CMD discreations
- Fatigue OR
- Unfit for flight OR
- Osv.

EPAS och SPAS 2024

Emerging issues

Risk mitigation/control

SE Riskregister områden under övervakning

Fire / Smoke / Fumes

- Litiumbatt. info före flight
- Hantering handbagage vid gate
- Förhindra odeclarerat farligt gods
- Kabinbesättnings procedurer & utr

Unruly Passengers

- Etablera nytt samverkansprojekt
- Guidelines [ICAO EASA](#)

Risk interdependencies

- Security – Safety
- Klimatförändringar – RE
- Klimatförändringar – CC skador

Cyber Security

- [EASA Cybersecurity road map](#)
- [European Centre for Cyber Security in Aviation\(ECCSA\)](#)
- EU 2016/1148 – (Network and Information Systems, NIS)
- AOC [Implementering Part-IS](#)

Ground Safety

- Kontroll av underleverantör marktjänster
- GHSP Roadmap

Risk interdependencies

- Trend i turbulensrelaterade händelser.
- Främst i Nordamerika och i Asien, men även trend i Europa.
- SOP och OM
- Förväntad turbulens.
- Scenario då tillräcklig tid finns för förvarning om turbulens.
- Scenario då turbulens uppstår plötsligt, oväntat eller är överhängande

AOC [Informationsbrev 2023-11-21](#) - Turbulens en ökande risk

Cabin Crew Training

Surprise and startle effect

-CRM training should address unexpected, unusual and stressful situations including interruptions and distractions. Therefore, CRM training should be designed to prepare cabin crew to master sudden events and associated uncontrolled reactions.

AMC1 ORO.CC.115(e) Conduct of training courses and associated checking

Vulcanic Ash
Grindavik
Islandic Met Office

EUR Regionen – EASA

Krävs godtagen VAC SRA för att flyga i områden som omfattas av VA Sigmet.

Vid större vulkanutbrott kan man förvänta sig att det VA Advisory (VAA) som London/Toulouse Met office ger ut är omfattande. Varje Nation baserar sin VA Sigmet på VAA, vilket oftast leder till att VA Sigmet omfattar hela landets FIR.

Saknas godtagen VAC SRA är risken mycket stor att inte kan genomföra några flygningar!

- MoC**

- VAC SRA, se över stämmer, den har vi nya risker..
- Se över processer och procedurer hos OCC, så att färdplanering och information till crew blir proaktiv.
- Nyttja Eurocontrol NOP portal – EVITA, se AOC brev nedan

- Information:**

- [AOC Brev Vulcanic Ash Information](#)
- [Sweden AIC 4/2022 - SWEDEN –Flygning i vulkanisk aska](#)
- [London Met Office VAA](#)

- TS**

- Frågor kontakta Johan Westin via din PI.

Återkoppling tillsyn 2022-2023 inför SPAS 2024

**Brister hos andra tillståndshavare
inom SE och EU**

Nationell tillsyn

Vanliga brister nationell tillsyn

- Se separat presentation [Återkoppling från tillsyn 2023](#)

Tillsyn

AOC-seminarium 2
Ulrika Svensson –
Sektionen för flygt

Rubriker

- Förändrat tillstånd
- Statistik
- Områden som kräver särskild uppmärksamhet 2022

EFB

Stigande trend

- Avsaknad av cross-checks i enlighet med AMC5 SPA.EFB.100(b)(3)
- EFB-manual hanteras som okontrollerat dokument
- Befanningsbeskrivning saknas för EFB-administratör
- Avsaknad av kontroll av EFB-systemet för enskild luftfartygstyp
- Type B-applikationer som används/tillkommit utan specific approval

LOC-I
Loss of Control

Runway Excursion

Technological disruptions
external factors

Cyber Security

8

TRANSPORT STYRELSEN

Återkoppling från EASA 2023

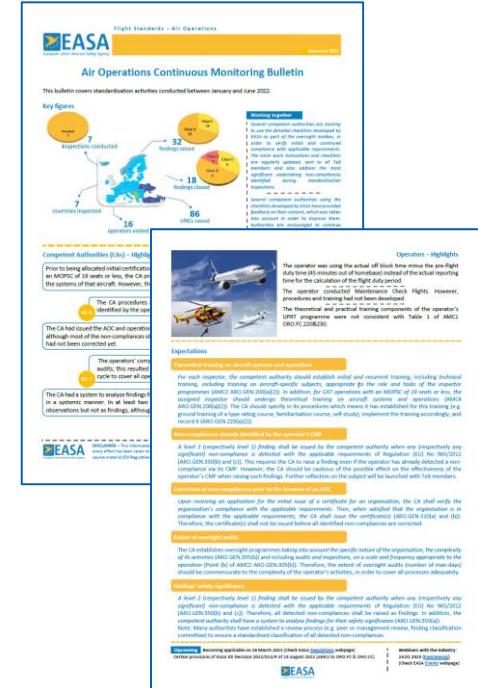

**Brister hos andra tillståndshavare
inom EU**

EASA Continuous Monitoring Bulletin

Vanliga AOC/NCC brister inom EU

- Through its FDM programme, the operator had identified an unacceptable trend of unstabilised approaches, however no remedial actions had been defined.
- The operator was not using in-flight fuel check data as safety performance indicators (SPIs) of its basic fuel scheme.
- The operator was making use of an electronic OFP although it was not described in the OM and in the scope of its EFB approval.
- The operator's MNPS contingency procedures were not reflecting the latest amendment of NAT Doc 007.
- The operator had not included all contracted safety-related activities in its safety management and compliance monitoring programmes
- The operator established procedures that were neither included nor referred to in the OM (e.g. crew training syllabus on a new area of ops, testing procedure for psychoactive substances, specific FTSS practices).
- The operator's documentation did not include a description of the established flight crew support programme.
- The operator's testing procedure for psychoactive substances did not include all elements of AMC1 CAT.GEN.MPA.170(c) (e.g. substances, applicable limits, process in case of confirmed positive test result).

Information kommande förordningar

Aktuella regeluppdateringar

2023

Q1

RMT.0492 #2
NPA 2023-103
FTL night/disruptive
duties

RMT.0376
IR 2023/659
TCO

SPT.0097
Fuel Webinar

RMT.0325
EDD 2023/007/R
HEMIS

RMT.0376
EDD 2023/006/R
TCO

RMT.0392
NPA 2023-02
EDTO

Q2

RMT.0325
IR (EU)2023/1020
HEMIS

RMT.0392
NPA 2023-01
FD/FOO

FTL H
comparative
study

Q3

RMT.0230
Opinion VTOL

EVT.0011
Consultation

Guidelines
SET-IMC
Consultation

Guidelines GO FTL
consultation

SPT.0101
AWO Manual

BIS Airships

BIS eMCO
consultation

RMT.0230
NPA AMC/GM
VTOL

RMT.0392 #1e
NPA FDM

SPT.0097
Fuel Webinar

RMT.0492 #2
Decision FTL
night/disruptive
duties

RMT.0731 #1
Opinion
Gyroplanes

RMT.0739
ToR eMCO

Guidelines
SET-IMC

Guidelines
GO FTL

EVT.0011
Final report

Q4

Consultation

Final deliverable

Event

planned

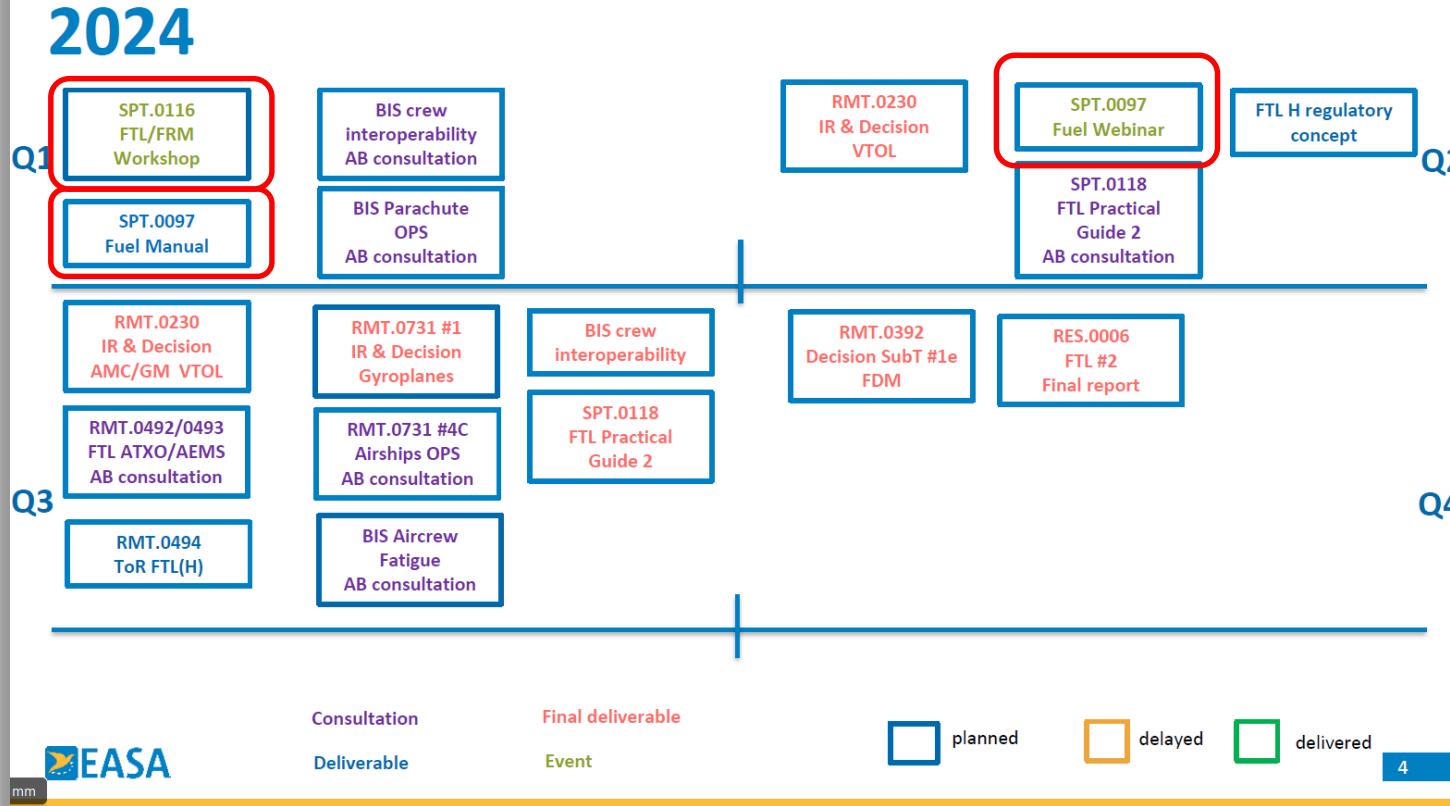
delayed

delivered

3

Aktuella regeluppdateringar

EASA Regulatory Update OPS

OPS Regulatory Update

IP No: 4.1
Date: 8 November 2023
Air OPS Teil 2023-02

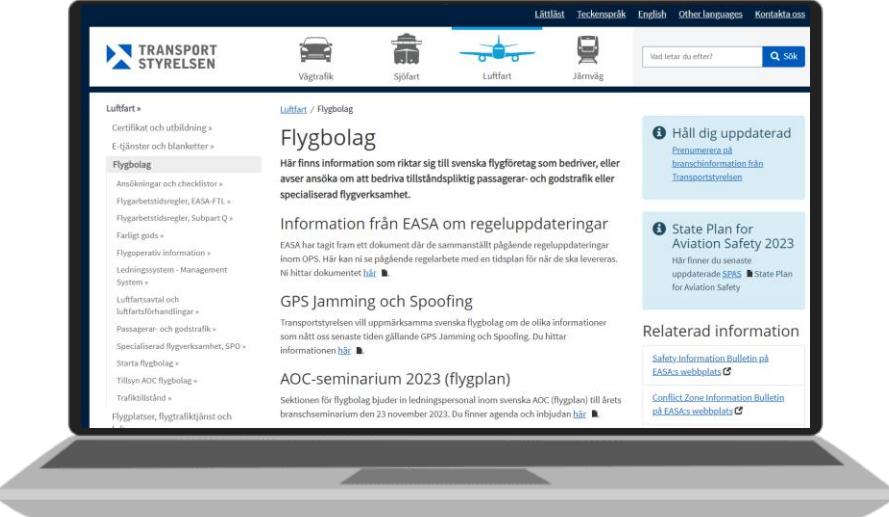
Author/Focal Point of EASA: M. Verissimo

Contents

Deliverables expected in 2023	3
Highlights	4
OPS Rulemaking tasks	6
RMT.0318	6
RMT.0325	7
RMT.0392	8
RMT.0492	11
RMT.0493	13
RMT.0494	13
RMT.0495	14
RMT.0708	15
RMT.0739	16
Rulemaking Tasks related to pilot training	18
RMT.0190	18
RMT.0587	19

Planning milestones

SubT	Initiation	Consultation	Opinion	Regulation	Decision	Applicability
1a	ToR 07/10/2020	NPA 2022-11 20/12/2022 NPA 2023-03 12/05/2023	2025-Q1	2025	2025	tbd
1b		NPA 2023-01 24/04/2023	2025-Q1	2025	2025	tbd
1e		2023 Q4	N/a	N/a	2024-Q4	tbd
2		2025	2026	2027	2027	tbd
3		2026	2027	2028	2028	tbd

The screenshot shows a laptop displaying the Transportstyrelsen website. The main navigation bar includes 'Luftfart', 'Sjöfart', 'Luftfart', and 'Järnväg'. Below the navigation, there's a sidebar with links like 'Håll dig uppdaterad' (Keep you updated) and 'State Plan for Aviation Safety 2023'. The main content area is titled 'Flygbolag' and discusses information for Swedish flight companies. It also mentions 'Information från EASA om regeluppdateringar' (Information from EASA on regulation updates) and 'GPS Jamming och Spoofing' (GPS Jamming and Spoofing). A section for 'AOC-seminarium 2023 (flygplan)' (AOC seminar 2023 (aircraft)) is also visible.

